

Avskjedstårer

*Gutter gråter kanskje ikke, men menn gjør det.
Fedre som erkjenner at en vidunderlig tid er forbi.*

Hun skulle bare til Trondheim. Min datter. Bare for noen få dager. Hun skulle besøke en venninne. Hun hadde spurt om jeg kunne kjøre henne til flyplassen. Selvsagt kunne jeg det. Idet hun går ut av bilen, på vei mot terminalen, kjenner jeg på en rar og litt annerledes følelse. En følelse av tristhet, samtidig som jeg er glad. En smertelig lykkfølelse, eller som professor i religionspsykologi Owe Wikstöm kaller det, en mild sorg over noe vidunderlig som er forbi. Vemod.

Min datter har flyttet hjemmefra. Hun har vokst opp til å bli en selvstendig og klok kvinne. Hun jobber og studerer samtidig. Jeg er glad for det, selvsagt. Glad for at hun finner glede i å klare seg selv. Glad for at hun har mange venner. Likevel, denne fredagen, på vei til flyplassen, fikk jeg denne følelsen av vemod som jeg oftere og oftere får. En lykkelig tristhet over at noe er forbi, samtidig som noe nytt er på gang.

Kanskje har slike erfaringer noe med alderen å gjøre. Jeg er blitt gammel, i hvert fall ifølge mine barn. Mann 44. Jeg har opplevd mange av livets store høydepunkter. Disse hendelsene er nå minner. Jeg har innsett at jeg ikke får tilbake de myke barnehendene fra mine tre døtre. Eller blikkene de så ofte sendte meg, hvor jeg fikk følelsen av å være den viktigste personen i deres liv. Jeg skjønner selvsagt at alt har sin tid, at det er naturlig at de vokser opp og retter blikket andre steder. Min kone og jeg har jo nettopp ønsket det. Ønsket at de skulle bli satt i stand til å ta vare på seg selv, til å være gode mot andre, til å etablere seg og velge yrke, venner og liv. Vi har jo forsøkt å oppdra dem slik. Likevel, i noen øyeblikk, erfarer jeg mer og mer en dyp lengsel etter en annen tid, for jeg forstår at noe vidunderlig er forbi.

Kim Larsen

Førsteamanuensis ved
NLA Høgskolen Bergen

Jeg har opplevd mange av livets store høydepunkter. Disse hendelsene er nå minner.

Vemod er en blanding av følelser, hevder Owe Wikstöm. Vemodet kan være en intens lykke kombinert med en svak uro om at ingen ting i livet kan holdes fast. Alt blir borte, dessverre, og livet er kort. Men nettopp i vissheten om at det som skjer i øyeblikket snart forvandles til minner, erfarer mange at det oppstår en intens lykke. Lykken blir så å si forsterket i det øyeblikket den blir forvandlet til et minne. Kanskje vemodet er en påminnelse om at det ikke lar seg gjøre å gripe dagen. Den er snart forbi. Tiden lar seg ikke fange.

Men vemodet griper ikke bare tak i oss i slike avskjedsscener som på flyplassen. Vemodet berører også de eksistensielle spørsmålene som gjerne forsterkes i overgangene i livet. Spørsmål knyttet til livets mening, hjemløsheten i verden og det absurde at vi skal dø. Derfor er det flere som har påpekt at vemodets følgesvenn er lengselen. Lengselen etter det ekte og autentiske, det holdbare. Lengselen etter det som gjør tilværelsen mer hel og meningsfull. Lengselen etter det som tåler tidens tann. Lengselen etter det gode, etter Gud. Slik sett kan både vemodet og lengselen åpne døren mot det guddommelige. Vemodet og lengselen blir da ikke bare en psykologisk reaksjon på noe som er forbi, men et viktig trekk ved vår selvforståelse, et viktig trekk ved det å være et menneske.

Tilbake på flyplassen blir jeg sittende en stund i bilen. Jeg ser etter min datter som går mot terminalen. Hun blir mindre og mindre, mens minnene mine blir sterkere og sterkere. Jeg erindrer med en intens lykke alt vi har hatt sammen. Tårene presser på, og jeg tenker at det får være greit. Gutter gråter kanskje ikke, men menn gjør det. Fedre som har oppdaget det fantastiske at barna vokser til og blir selvstendige og kloke, og som samtidig erkjenner at en vidunderlig tid er forbi.

SKRIBENTER I VÅRT LAND

Håvard Nyhus •
Laura Djupvik •
Tomas Sjødin •
Kim Larsen •
Åste Dokka •
Didrik Søderlind •
Ann Kristin van Zijp Nilsen •
Ida Marie Gilbert

